

บทสรุปการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม
ชุด ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน

โดย นางสาวจันทร์ สีดอกพุด

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) สำนักการศึกษา

เทศบาลนครนครราชสีมา

ผู้รายงานได้จัดทำผลงานทางวิชาการ คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม) หน่วยที่ 2 วิถีชีวิตในชุมชน หน่วยย่อยที่ 5 เรื่อง ประเพณีวัฒนธรรม จำนวน 9 เรื่อง (9 เล่ม) เพื่อเป็นนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1.1 เพื่อสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม) ชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” เป็นสื่อการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 เรื่อง

1.2 เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

1.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม) ที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมก่อนและหลังการใช้หนังสือ

1.4 เพื่อวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน”

2. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

2.1 เนื้อหาที่สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมทั้ง 9 เรื่อง มาจากเนื้อหาตามหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม) หน่วยที่ 2 วิถีชีวิตในชุมชน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาและคัดเลือกประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญในชุมชนของนักเรียน นำมาเรียบเรียงในรูปร้อยกรอง (กลอนสี่) วาดภาพประกอบ

2.2 ระยะเวลาที่ใช้ ได้แก่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549

3. สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

3.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” ที่สร้างขึ้น จำนวน 9 เล่ม ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม) หน่วยที่ 2 วิถีชีวิตในชุมชน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีความก้าวหน้าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.3 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครนครราชสีมา

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชาย – หญิง ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครนครราชสีมา จำนวน 33 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

5.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม ผู้รายงานได้สร้างขึ้นจากการศึกษาคำอธิบายรายวิชาในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนิน ชีวิตในสังคม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยคัดเลือกเนื้อหาที่น่าสนใจให้ตรงกับ ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญในชุมชนของนักเรียน และได้ปรับความยากง่ายของเนื้อหาให้ตรงกับ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรียบเรียงเนื้อหาในรูปร้อยกรอง (กลอนสี่) วรรคภาพประกอบ จำนวน 9 เรื่อง ดังนี้

1. วันขึ้นปีใหม่
2. วันสงกรานต์
3. วันลอยกระทง
4. วันมาฆบูชา
5. วันอาสาฬหบูชา
6. วันวิสาขบูชา
7. วันเข้าพรรษา
8. วันออกพรรษา
9. การทอดกฐิน

5.2 แบบทดสอบประจำเนื้อหาในแต่ละเรื่อง ผู้รายงานได้สร้างแบบทดสอบประกอบท้ายเรื่องของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยผู้รายงานได้สร้างแบบทดสอบทั้งหมด 63 ข้อ เรื่องละ 7 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก นำไปทดลองหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นนำผลที่ได้มาปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้จริง ซึ่งได้แบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว จำนวน 45 ข้อ โดยแบ่งเป็นแบบทดสอบท้ายเรื่อง เรื่องละ 5 ข้อ

5.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม หน่วยที่ 2 วิธีชีวิตในชุมชน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน ซึ่งผู้รายงานได้เลือกมาจากแบบทดสอบท้ายเรื่องของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผ่านการหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นแล้ว ทั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์ในการเลือกตามหลักการของบลูม เรื่องหรือตอนละ 2 – 3 ข้อ ได้แบบทดสอบทั้งหมด 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

5.4 แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน 9 ชั่วโมง โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การวัดผลและประเมินผล

5.5 แบบสอบถามคุณค่าของหนังสือ นำมาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการแต่งหนังสือ หนังสืออ่านประกอบของ ถวัลย์ มาศจรัส (2544 : 24) ซึ่งมีทั้งหมด 10 ข้อ

5.6 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนในการศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ผู้รายงานได้สร้างขึ้นโดยศึกษาแบบวัดเจตคติและมาตรวัดทัศนคติตามวิธีของลิเคิร์ท นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ มีทั้งหมด 10 ข้อ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน นำผลที่ได้ปรับปรุงแล้ว จึงนำไปทดลองใช้

6. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้รายงานได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

6.1 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ

6.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 9 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยผู้สอนทำการสอนตามลำดับขั้นตอนดังนี้

6.2.1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนประจำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

6.2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีเรียนแบบการทำค่านิยมให้กระจ่าง สื่อที่นำมาใช้ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” จำนวน 9 เรื่อง

- 6.2.3 นักเรียนทำกิจกรรมจากการศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติมแผนละ 5 ข้อ
- 6.2.4 ทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำแผนด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกัน จำนวน 5 ข้อ
- 6.3 นำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน มาหาค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ 80/80 ถ้าถึงเกณฑ์แสดงว่าประสิทธิภาพพึงพอใจ
- 6.4 ทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ
- 6.5 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียน ไปวิเคราะห์ด้วยการทดสอบที (t - test)
- 6.6 นำคะแนนที่ได้จากการใช้แบบทดสอบคุณค่าของหนังสือ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน หาค่าเฉลี่ย เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- 6.7 นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักเรียนที่ผู้รายงานทำการสอน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) จำนวน 33 คน ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมแต่ละเรื่อง จำนวน 9 เรื่อง มาหาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ และวิเคราะห์เปรียบเทียบ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบค่าที ประเมินคุณค่าหนังสือ และเจตคติความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย

8. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า และการอภิปรายผล

8.1 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

8.1.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในชุมชน) หน่วยที่ 2 วิถีชีวิตในชุมชน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 เรื่อง ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา และการทอดกฐิน ที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับสารการเรียนรู้ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นำสารการเรียนรู้ ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ ศึกษาเทคนิค วิธีการ และขั้นตอนในการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก ความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ทำการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม จำนวน 9 เรื่อง ให้มีความสนุกสนาน เรื่องราวน่าอ่าน ให้คิดชวนคิดและปฏิบัติตาม โดยเรียบเรียงในรูปร้อยกรอง (กลอนสี่) เมื่อสร้างเสร็จใช้ทดลองใช้นักเรียน 1 คน 3 คน และ 10 คน ตามลำดับ นำผลที่ได้มาปรับปรุงเนื้อหา

และรูปแบบให้เหมาะสมกับการนำไปใช้จริง ซึ่งได้ทำการประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติม จำนวน 9 เรื่อง ด้วยการใช้

1) หาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมทั้ง 9 เรื่อง ด้วยการนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปใช้เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน เมื่อนำไปใช้สอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) จำนวน 33 คน นำคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประสิทธิภาพ คือร้อยละของคะแนนทำกิจกรรม ต่อร้อยละของคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 ซึ่งผลการทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม จำนวน 9 เรื่อง มีประสิทธิภาพ ดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง วันขึ้นปีใหม่	89.09/87.87
เล่มที่ 2 เรื่อง วันสงกรานต์	95.15/87.27
เล่มที่ 3 เรื่อง วันลอยกระทง	84.24/92.12
เล่มที่ 4 เรื่อง วันมาฆบูชา	88.48/92.12
เล่มที่ 5 เรื่อง วันวิสาขบูชา	90.12/90.90
เล่มที่ 6 เรื่อง วันอาสาฬหบูชา	95.75/86.67
เล่มที่ 7 เรื่อง วันเข้าพรรษา	89.09/86.06
เล่มที่ 8 เรื่อง วันออกพรรษา	87.27/86.06
เล่มที่ 9 เรื่อง การทอดกฐิน	86.67/86.67

แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” ทั้ง 9 เล่ม มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทุกเล่ม ซึ่งเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

2) การประเมินคุณค่าของหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตามรายการประเมิน 10 รายการ ได้แก่ การวางโครงเรื่อง แก่นเรื่อง การดำเนินเรื่อง รูปภาพประกอบ ความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ การใช้คำและความหมายคำต่าง ๆ มีความเหมาะสม การใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 การใช้ภาษามีความไพเราะสละสลวย และประโยชน์ต่อวงการศึกษา ในแต่ละเรื่องมีผลการประเมินดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง วันขึ้นปีใหม่	ค่าเฉลี่ย 4.94
เล่มที่ 2 เรื่อง วันสงกรานต์	ค่าเฉลี่ย 4.88
เล่มที่ 3 เรื่อง วันลอยกระทง	ค่าเฉลี่ย 4.98
เล่มที่ 4 เรื่อง วันมาฆบูชา	ค่าเฉลี่ย 4.98
เล่มที่ 5 เรื่อง วันวิสาขบูชา	ค่าเฉลี่ย 4.92

เล่มที่ 6 เรื่อง วันอาสาฬหบูชา	ค่าเฉลี่ย 4.84
เล่มที่ 7 เรื่อง วันเข้าพรรษา	ค่าเฉลี่ย 4.84
เล่มที่ 8 เรื่อง วันออกพรรษา	ค่าเฉลี่ย 4.98
เล่มที่ 9 เรื่อง การทอดกฐิน	ค่าเฉลี่ย 4.90

แสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” 9 เรื่อง ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกเรื่อง แต่ละเรื่องมีความสมบูรณ์ชัดเจนมากที่สุด เป็นหนังสือที่ดีมีคุณค่า

8.1.2 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) จำนวน 33 คน ที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” เป็นสื่อในการจัดกระบวนการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8.1.3 จากการวัดเจตคติ ด้านความพึงพอใจ โดยทำการประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) จำนวน 33 คน ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

1) เจตคติด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” ทั้ง 9 เรื่อง รายการประเมิน 10 รายการ อันได้แก่ มีความเข้าใจในเรื่อง “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” ได้รับความรู้ เรื่องน่าสนใจ บทร้อยกรองมีความไพเราะสละสลวย ภาพประกอบสวยงาม ตัวหนังสือชัดเจน ขนาดของรูปเล่มเหมาะสม ชอบด้านการอ่าน และกิจกรรมท้ายบทเหมาะสม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง วันขึ้นปีใหม่	ค่าเฉลี่ย 4.98
เล่มที่ 2 เรื่อง วันสงกรานต์	ค่าเฉลี่ย 4.96
เล่มที่ 3 เรื่อง วันลอยกระทง	ค่าเฉลี่ย 4.97
เล่มที่ 4 เรื่อง วันมาฆบูชา	ค่าเฉลี่ย 4.99
เล่มที่ 5 เรื่อง วันวิสาขบูชา	ค่าเฉลี่ย 4.96
เล่มที่ 6 เรื่อง วันอาสาฬหบูชา	ค่าเฉลี่ย 4.98
เล่มที่ 7 เรื่อง วันเข้าพรรษา	ค่าเฉลี่ย 4.99
เล่มที่ 8 เรื่อง วันออกพรรษา	ค่าเฉลี่ย 5.00
เล่มที่ 9 เรื่อง การทอดกฐิน	ค่าเฉลี่ย 4.98

แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” ทั้ง 9 เล่ม เมื่อ นักเรียนนำไปศึกษา มีความพึงพอใจในระดับดีมากทุกเล่ม ซึ่งหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชนของฝน” เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ

นักเรียนสามารถศึกษาได้ทุกเวลาทั้งในและนอกห้องเรียน จะเห็นได้จากเจตคติของนักเรียนที่มีต่อหนังสือดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกเล่ม

8.2 อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ประเพณี วัฒนธรรมในชุมชนของฝน” จำนวน 9 เล่ม เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรม ซึ่งผลการศึกษามีอภิปรายได้ดังนี้

8.2.1 การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านเพิ่มเติมทั้ง 9 เรื่อง ได้สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระของหนังสือที่สร้างขึ้นจึงอิงหลักสูตร เมื่อสร้างขึ้นแล้ว นำไปทดลองใช้กับนักเรียน 1 คน 3 คน และ 10 คน นำผลที่ได้มาปรับปรุงสาระการเรียนรู้ และรูปแบบให้เหมาะสมเมื่อนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเทศบาล 1 (บูรพาวิทยากร) จำนวน 33 คน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการทำกิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน เทียบกับเกณฑ์ประเมินที่ตั้งไว้คือ 80/80 ซึ่งผลจากการประเมินร้อยละของคะแนนการทำกิจกรรม ต่อร้อยละของคะแนนทำแบบทดสอบหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทุกเล่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐศรี ศรีวิสัย (2539:บทคัดย่อ), อัจฉริย์ คงเจริญเขตต์ (2540:บทคัดย่อ) และชนัญดา ฤทธิ์แดง (2541:บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการสร้างหนังสือ เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการสอนอย่างมีขั้นตอน มีการทดลองกับนักเรียน กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ และได้ทำการปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งก่อนจัดทำได้ศึกษาเทคนิควิธีการ สร้างตามความสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และวาดภาพประกอบให้สวยงาม เร้าความสนใจ จึงทำให้หนังสือที่สร้างขึ้นเร้าความสนใจแก่นักเรียนในวัยประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้รายงานยังได้หาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมด้วยการนำไปใช้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณค่าหนังสือจำนวน 5 ท่าน ในด้านการใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับและวัยของผู้เรียน เนื้อหาสาระ รูปภาพ หน้าปก รูปภาพประกอบ การใช้คำ การใช้ภาษาสื่อความหมาย ความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 การใช้ภาษามีความไพเราะสละสลวย และประโยชน์ต่อวงการศึกษ อยู่ในเกณฑ์มีความสมบูรณ์มากที่สุดทุกด้านทั้ง 9 เล่ม แสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในชุมชน) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 เรื่อง มีประสิทธิภาพสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์ทิพย์ เชยชื่น (2540:บทคัดย่อ), อัจฉริย์ คงเจริญเขตต์ (2540:บทคัดย่อ) และนุชนารถ ยิ้มจันทร์ (2546:บทคัดย่อ) ที่มีการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบการสอนและให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพ ส่งผลให้หนังสือที่สร้างขึ้นมีคุณภาพมากขึ้น เหมาะสมและมีประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

8.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต) หน่วยที่ 3 วิถีชีวิตในชุมชน ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม มีความก้าวหน้าหลังเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กับนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีความก้าวหน้าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนได้เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น ใช้ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในชุมชน) หน่วยที่ 2 วิถีชีวิตในชุมชน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน รักการค้นคว้า รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และรู้จักวิเคราะห์ อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสามารถศึกษาได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน นอกจากนี้ การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ยังช่วยส่งเสริมความพร้อม ความสนใจ และช่วยในการเรียนของเด็กให้แตกฉานกว้างไกล สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2521 : 37) ได้กล่าวไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ อีกประการหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก้าวหน้าขึ้น ครูและนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ดังที่ชนัญดา ฤทธิ์แดง (2541:บทคัดย่อ), อมราพร ครุชาติ (2544:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนเรียน

8.2.3 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม จากผลการประเมินพบว่า นักเรียนและครูมีเจตคติ ต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น เป็นที่น่าสนใจ บทร้อยกรองไพเราะ สละสลวย ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ภาพประกอบสวยงาม ตัวหนังสือชัดเจน และกิจกรรมที่ียบทเหมาะสม สอดคล้องกับ จารุณี ยอดกัณหา (2539:บทคัดย่อ) ที่สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชา จริยศึกษา เพื่อ ความเชื่อสัตย์สุจริต ทำการประเมินเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับดีมาก

8.3 ข้อเสนอแนะ

8.3.1 การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม สามารถเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่องใดที่เป็นปัญหานักเรียนไม่เข้าใจสาระการเรียนรู้ หรือบางเรื่องขาดแคลนสื่อ ครูผู้สอนสามารถสร้างหนังสือขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อเพื่อแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือครูสามารถนำเรื่องที่กำลังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ เช่น ปัญหาการลักขโมย ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหา

การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ อันเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน อาจใช้หนังสือที่สร้างขึ้นเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว มาเป็นสื่อในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการวางโครงเรื่อง กำหนดตัวละคร การดำเนินเรื่องที่น่าสนใจ ทั้งนี้ ต้องเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

8.3.2 หนังสืออ่านเพิ่มเติม ช่วยส่งเสริมวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ครูที่มีความสนใจด้านการสร้างหนังสือ ควรสอนวิธีการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านให้แก่ นักเรียน โดยฝึกนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ซึ่งในการเขียนเรื่องนั้นควรให้นักเรียนเขียนตามความถนัดและความสนใจ อาจเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว หรือประสบการณ์ตรงของนักเรียน จะทำให้หนังสือที่สร้างขึ้นมีคุณค่าและน่าสนใจ ควรสร้างแรงจูงใจโดยการจัดประกวดการเขียนหนังสือ และเก็บผลงานไว้ในห้องสมุด หรือมุมหนังสือในห้องเรียน

8.3.3 การนำหนังสืออ่านเพิ่มเติม มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม นักเรียนจะได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการกลุ่มนั้น ควรใช้วิธีที่ถูกต้องเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และสรุปข้อความ ครูผู้สอนควรดูแล และให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เน้นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า

8.3.4 การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ผู้สร้างต้องมีการเตรียมตัวศึกษาค้นคว้า แหล่งข้อมูลจากหลายๆ สถานที่ เอกสารเนื้อหาที่นำมาใช้ประกอบการสร้างหนังสือจะต้องทันสมัย และเป็นปัจจุบัน

8.3.5 การพัฒนาการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และกลุ่มประสบการณ์อื่น ในระดับชั้นต่างๆ ที่มีรูปแบบ แปลกใหม่ เช่น การจัดทำรูปเล่มที่แปลก ได้รับความสนใจ ภาพประกอบควรจะเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้ โดยครูผู้สอนอาจจะสร้างเอง หรือให้นักเรียนมีส่วนร่วม ตัวอักษรควรมีขนาดเหมาะสม สีสันสะอาดตา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

8.3.6 ควรมีการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้น อาจสร้างโดยครูผู้สอน หรือนักเรียน เป็นผู้สร้างนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ควรปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รักการค้นคว้า อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต
